

Turfgraverij

In de gewone Koloniën is er 248 dagwerk, en dus weder 17 meer dan het jaar te voren, gedeeltelijk in het Doldersummerveen, en overigens op de 9 akkers van het Vledderveen gegraven.

Het vorige jaar was wederom uiterst ongunstig voor de turfgraverij, door de buitengewone nattigheid van het seizoen, reeds van den tijd van graven af, den ganschen zomer en herfst door; zoodat de turf op verre na niet goed droog heeft kunnen worden, en, later vervrozen en eindelijk gedroogd zijnde, alle kracht verloren had. Niet minder dan 90 dagwerk bleef er verleden najaar onbruikbaar nat in het veen over, die zelfs in Maart j.l. nog niet kon worden gebrand, alhoewel er dringende behoefte aan was; zoodat men wederom genoodzaakt is geweest een weinig droogeren min of meer bruikbaren, korten turf van het landgoed de Eeze voor Willemsoord aan te koopen.

Vervolgens, echter, is en die oude en meerendeels ook reeds de in het loopende jaar gegravene nieuwe turf goed droog geworden.

De hoedanigheid van den turf uit het Doldersummerveen is of zeer licht, of te zwaar, bestaande uit zoogegenomden graauwen, -of blaauwen; welke laatste, echter, overgeil is. Die van de 9 akkers uit het Vledderveen is beter; maar dit veen is bijna vergraven.

Daar de blaauwe vette kleen, uit het Doldersummerveen, die hier en daar tot eene aanmerkelijke diepte zit, met bonkaarde vermengd, welligt goede bagger- of sponturf zou kunnen opleveren, zoo zal daarvan eene kleine proeve worden genomen, welke gelukkende, nog eene massa korten turf uit dat veen zou kunnen doen trekken.

Intusschen is de Maatschappij in het najaar van 1840 eigenares geworden van een geheel blok veen van 59 akkers, waarvan zij vroeger reeds 16 akkers bezat; welk blok haar thans in het geheel op f. 4800,- komt te staan, en waarop men, ten ruwste berekend, ten minste 20 jaren lang 250 dagwerk 's jaars zal kunnen graven, dat dus nog geen f1,- voor het dagwerk, of bijna f 250,- 's jaars, zal bedragen.

In den vorigen winter is men begonnen, en thans gaat men voort, eene wijk, uit de Oost-vierdepartervaart, naar dat blok veen, door Kolonisten, te graven, waarover eene brug zal worden gelegd, om daarna den turf, die dit jaar voor het eerst aldaar gegraven wordt, te water te kunnen vervoeren.

Toelichting volgens de definitie zoals opgenomen in Wikipedia:

Een dagwerk was de eenheid die overeenkomt met de hoeveelheid turf die een turfploeg (5 à 6 man) gemiddeld per dag kon steken. Dit komt overeen met de hoeveelheid die één ervaren vervener per week kon steken. Een dagwerk kwam overeen met 10.000 turven die gezamenlijk 9 ton wegen en een volume van ongeveer 50 m³ innamen. Dit volume noemde men ook wel stok. Dit betrof gedroogde turf met een vochtgehalte van 30%. De oorspronkelijke natte turf had een vochtgehalte van 90% en een volume van ongeveer 100 m³.